

ARKIV

DET KONGELIGE KOMMUNAL- OG ARBEIDSDEPARTEMENT

KONTORADRESSE: MØLLERGT. 43 - TELEFON 20 22 70 - TELEX 76093 KADEP N - TELEFAX (02) 20 22 70, EXT. 444
POSTADRESSE: POSTBOKS 8112, DEP., 0032 OSLO 1

Rundskriv H-33/85

Jnr. 2304/85 B

16. juli 1985

Til høringsinstansene

I. NOU 1985:13 FORENKLINGER I BYGNINGSLOVEN M.V. III

II. SPØRSMÅL OM ANDRE ENDRINGER I BYGNINGSLOVEN

I. Delutredning III fra Byggesaksutvalget

Byggesaksutvalget, som ble oppnevnt ved Kgl.res. 5. desember 1980, har hatt til oppgave å vurdere og legge fram forslag til forenkling og samordning av lover, forskrifter, kommunale vedtekter og administrative behandlingsrutiner i byggesaker. Etter endt funksjonstid har utvalget nå lagt fram sin tredje delutredning med forslag til

- endringer i bygningslovens bestemmelser om ansvarshavende og den offentlige byggekontrollens oppgaver,
- forskrift til bygningslovens § 95 nr. 2 annet ledd om anledning for bygningsrådet til å sette tidsfrist for andre myndigheters saksbehandling,
- andre forenklinger i bygningsloven,
- forenklings- og samordningstiltak i forhold til sektorer som i særlig grad påvirker byggesaksbehandlingen,

- nytt system for behandling av enkeltsaker, Planmodellen.
- praktiske saksbehandlingstiltak og
- videreføring av arbeidet med økt produktivitet og forenkling av byggesaksbehandlingen.

Departementet vil gjerne på dette tidspunkt knytte noen kommentarer til enkelte hovedpunkt i utredning og be om synspunkter på foreløpige betraktninger og forslag i tilknytning til utvalgets forslag.

Forslag om endringer i reglene om ansvarshavende og den offentlige byggekontrollens oppgaver. _ _ _ _ _

Forslaget til klargjøring av regelverket som regulerer ansvarsforholdet mellom byggherren og hans medhjelpere på den ene siden, og bygningsmyndighetene på den andre, er sentralt i utvalgets utredning.

Ansvarshavende skal etter bygningslovens § 98 slik den i dag lyder, være ansvarlig overfor bygningsmyndighetene for utførelsen av et byggearbeid. Som supplement til et slikt system foreslår utvalget at det også innføres en ansvarshavende for søknaden om byggetillatelse - en ansvarshavende anmelder. Intensjonen er at søknad om byggetillatelse for større arbeider (bgl. § 93 a og b; oppføring av bygning og endring/reparasjon av bygning) som hovedregel skal undertegnes av en ansvarshavende anmelder som skal være ansvarlig for at byggeplanene tilfredsstiller alle krav i lovgivningen.

Umiddelbart vil et system med både en ansvarshavende for byggeplanene og for utførelsen kunne virke lite smidig og forenklenende og også fordyrende for byggherren som vil måtte kjøpe denne "nye kompetansen". Departementet ser imidlertid foreløpig flere positive kvaliteter ved systemet:

- det åpner for en mer utstrakt egenkontroll slik at bygningsmyndighetenes behandling kan forenkles og behandlingstiden nedkortes,
- bygningsmyndighetenes virksomhet kan generelt vris fra kontroll mot mer service,
- bedre kvalitetssikring oppnås ved at oppgaven (søknaden) utføres korrekt første gang,
- praktiske tilnærminger til forenklet søknadskontroll eksisterer allerede rundt om i kommunene,
- ordningen bør være en betryggelse for byggherren,
- konkurranse og oppgavens størrelse bør kunne dempe frykten for kostnadsdrivende effekter.

Byggesaksutvalgets forslag til endringer i regelverket om ansvarshavende og den offentlige byggekontrollens oppgaver må ses i sammenheng med Entreprenørlovutvalgets innstilling, NOU 1985:4 Kvalifikasjonskrav for entreprenører. Denne utredningen har nylig vært på høring. Kommunal- og arbeidsdepartementet er tillagt ansvaret for samordningen av lovendringsforslagene i disse to utredningene og ser gjerne at høringsinstansene vurderer forslagene sammen og i forhold til hverandre.

Forslag om tidsfrister for andre myndigheters
saksbehandling. _ _ _ _ _

Bygningslovens § 95 nr. 2 annet ledd fikk ved lov av 27. mai 1983 et nytt tredje punktum som lyder:

"Etter nærmere regler som fastsettes ved forskrift, kan bygningsrådet sette tidsfrist for andre myndigheters saksbehandling."

På denne bakgrunn har utvalget lagt fram forslag til forskrift som vil åpne for at bygningsrådet kan sette tidsfrister for andre myndigheters behandling av bygge- og delesaker. Siktemålet er å få bukt med de mest ytterliggående tilfellene av sen saksbehandling.

Departementet vil i denne sammenheng, uten på dette tidspunkt å anbefale et slikt system, be høringsinstansene vurdere om det kan være mer tjenlig å utforme forskriften slik at bygningsrådet i enhver bygge- og delesak skal sette tidsfrist.

Vi ser at det kan være enkelte betenkeligheter knyttet til en slik obligatorisk ordning, men synes likevel det vil være nyttig å få synspunkter på dette alternativet ved siden av utvalgets forslag.

II. Spørsmål om andre endringer i bygningsloven.

Oppføring av forstøtningsmur og av innhegning mot veg - bygningslovens § 93 første ledd litra e. _ _

I tilknytning til utvalgets forslag til endringer i bygningslovens § 84 ønsker departementet å få vurdert reglene for oppføring av forstøtningsmur og innhegning mot veg. Kravet om byggetillatelse i § 93 er kun en saksbehandlingsregel som gir liten mulighet for påvirkning av de forhold som er av betydning for omgivelsene.

Erfaringer fra en del saker viser at det er behov for bedre å kunne påvirke særlig forstøtningsmurers høyde og plassering, både i forhold til naboer, terreng, bebyggelse, nærliggende gater og avkjørsler, dreneringsgrøfter m.v. Avstands- og høydebestemmelsene i § 70, som omhandler bygning, kommer ikke til anvendelse på forstøtningsmur og innhegning mot veg. Avstandsbestemmelsen i § 84 kommer heller ikke til anvendelse, da denne bestemmelsen ikke gjelder for arbeid som går inn under § 93.

En byggherre vil på sin side i mange situasjoner føle det unødig omstendig og forsinkende at enhver forstøtningsmur og innhegning mot veg skal være avhengig av byggetillatelse og den ressurskrevende saksbehandling dette ofte innebærer. Vi nevner i denne sammenheng at det fortsatt er mange kommuner som ikke har vedtekt til § 93 som fritar byggherren fra kravet om byggetillatelse for mindre forstøtningsmurer og for innhegning mot veg.

Med bakgrunn i Byggesaksutvalgets forslag til endringer i § 84 mener departementet at en saksbehandling etter denne bestemmelsen er bedre egnet både til å kunne tilfredsstille publikums ønske om en rask og enkel saksbehandling og til å ivareta samfunnets behov for å kunne påvirke de forhold som tidligere er nevnt.

Vi fremmer derfor følgende forslag:

§ 93 første ledd litra e), oppheves.

Med de endringer som ligger i Byggesaksutvalgets forslag, vil § 84 inneholde de hjemler som er nødvendig for å ha tilstrekkelig styring med de nevnte tiltak; nabovarsel, melding til bygningsrådet og muligheter for bygningsmyndighetene til å fastsette høyde og plassering. Byggherren slipper å vente på byggetillatelse og kan sette i gang når fristen for merknader fra naboer er utløpt. Bygningsrådet får et grunnlag for en fleksibel og enkel saksbehandling.

Det spesielle forhold at oppføring av forstøtningsmur ofte har sammenheng med uttak eller oppfylling av masser, som også omfattes av forslaget til ny § 84, medfører at det vil bli en bedre sammenheng i regelverket på dette punkt.

Forholdet til reguleringsplan vil være uendret siden stadfestet plan har samme virkning for § 84- og § 93-tiltak. Når det gjelder innhegning mot veg og hensynet til trafiksikkerhet og veglovens bestemmelser, bør disse forhold være tilstrekkelig ivaretatt gjennom det meldings-

og saksbehandlingssystem som trekkes opp i § 84.

Forstøtningsmur og innhegning mot veg på bebygd eiendom og med høyde mindre enn 0,5 m, vil i medhold av forskrift være meldepliktige tiltak etter ny § 86 a) i bygningsloven, jfr. lov av 14. juni 1985 om mindre byggearbeider. Dersom det blir foretatt en lovendring i tråd med departementets forslag vedrørende § 93, forutsetter vi at dette punkt i forskriften oppheves for å unngå problemet med to forskjellige meldingssystem for en og samme type tiltak. Vi viser ellers til utvalgets forslag om at departementet ved forskrift eller retningslinjer bør kunne klargjøre nærmere hvilke tiltak som generelt skal omfattes av § 84.

Plassering av campingvogner, telt m.v. - bygningslovens
 § 85 - - - - -

Bygningslovens § 85 første ledd fastsetter at:

"Oppføring av midlertidige konstruksjoner eller anlegg skal på forhånd meldes til bygningsrådet. Midlertidige eller transportable konstruksjoner eller anlegg må ikke anbringes for et lengre tidsrom enn 3 måneder uten at bygningsrådet på forhånd har gitt samtykke, og skal straks fjernes når tiden er utløpt, eller, hvis samtykke er gitt på ubestemt tid, når bygningsrådet krever det."

I mange kommuner har etter hvert også kortere tids hensetting av campingvogner, telt og andre transportable fritidshusvære utviklet seg til et betydelig problem med hensyn til slitasje på natur, forurensning, hindring av allmenn ferdsel ved badestrender eller i andre attraktive områder for folks friluftsliv og fritidsbeskjeftigelse.

I sterkt belastede hytteområder hvor kommunen har sett seg nødt til å nedlegge forbud mot videre hyttebygging i medhold av § 82, har også flere sett en mulighet til å omgå loven ved f.eks. å la en campingvogn fungere som anneks i ferietiden med de

uheldige konsekvenser for omgivelsene regelverket var ment å forhindre.

På denne bakgrunn har departementet i en periode stadfestet vedtekter til § 85 som setter strengere vilkår for anbringelse av campingvogner o.l. enn det som følger direkte av § 85.

Med hjemmel i Miljøverndepartementets midlertidige forskrift til strandplanlovens § 3 nr. 3 kan kommunestyret gi bestemmelser som forbyr plassering av midlertidige eller transportable konstruksjoner og anlegg, herunder campingvogner, telt o.l. i 100 meters-beltet langs sjøen og i 100 meters-beltet langs vassdrag hvor forbud som nevnt, er særskilt innført. Denne hjemmelen er imidlertid ikke tatt inn i den nylig vedtatte plan- og bygningsloven. Årsaken er at også Miljøverndepartementet har lagt til grunn at bygningslovens § 85 første ledd annet punktum, jfr. § 3 gir hjemmel til å innføre slikt forbud gjennom vedtekt for hele eller deler av kommunen.

Det har i den senere tid blitt reist tvil, bl.a. fra Ombudsmannen, om bygningslovens § 85, jfr. § 3, gir tilstrekkelig hjemmel til å innføre vedtekt med forbud eller eventuell annen regulering av plassering av midlertidige og transportable konstruksjoner og anlegg for et kortere tidsrom enn 3 måneder.

Etter å ha forelagt spørsmålet for Justisdepartementet og Miljøverndepartementet mener vi at det kan være behov for en klargjøring av hjemmelsgrunnlaget på dette felt hvor det åpenbart ut fra lokale forhold er behov for å kunne påvirke varighet og sted for hensetting av campingvogner, telt og liknende transportable fritidshusvære. Verken kommuneplan (generalplan) eller reguleringsplan med utfyllende bestemmelsler kan gi hjemmel for slik regulering, idet en midlertidig bruk av båndlagte områder kun i helt ekstreme tilfelle vil kunne sies å vanskeliggjøre planleggingen eller gjennomføringen av planen, jfr. bygningslovens § 33 (og plan- og bygningslovens § 20-6).

Vi fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

§ 85

Midlertidige og transportable konstruksjoner og anlegg, herunder campingvogner, telt o.l., skur og opplag.

Oppføring av midlertidige konstruksjoner eller anlegg skal på forhånd meldes til bygningsrådet. Midlertidige eller transportable konstruksjoner eller anlegg, herunder campingvogner, telt o.l., må ikke anbringes for et lengre tidsrom enn 3 måneder uten at bygningsrådet på forhånd har gitt samtykke, og skal straks fjernes når tiden er utløpt, eller, hvis samtykke er gitt på ubestemt tid, når bygningsrådet krever det.

Ved vedtekt kan bestemmes at midlertidige eller transportable konstruksjoner eller anlegg, herunder campingvogner, telt o.l., ikke skal kunne plasseres innenfor kommunens område eller del av dette, eller at de bare skal kunne plasseres på nærmere fastsatte vilkår, eller godkjente steder.

Telt med større areal enn 50 m² må ikke settes opp uten samtykke fra bygningsrådet.

For skur, arbeidsbrakker og opplag kan departementet gi særlige bestemmelser ved forskrift.

_____ o _____

En slik endring av bestemmelsen bringer den i samsvar med den tolkning som har vært lagt til grunn og den vedtektspraksis som til nå har vært fulgt av departementet. Formålet er som tidligere, å kunne forhindre permanent oppstilling, og i særlig utsatte områder få midlertidig anbringelse av campingvogner/telt under slik kontroll at de ikke skaper slike ulemper for natur og allment friluftsliv som nevnt innledningsvis.

Et annet forhold som tilsier at det nå er behov for klare regler på dette området, er den situasjon som er etablert i plan- og bygningsloven ved at loven ikke er overført den særskilte hjemmelen i strandplanloven til å kunne forby plassering av campingvogner, telt o.l. i 100 meters-beltet langs sjø og vassdrag.

Som kjent er plan- og bygningsloven nylig vedtatt, jfr. lov av 14. juni 1985 nr. 77. De endringer som foreslås av Byggesaksutvalget og departementet gjennom dette rundskriv vil således måtte fremmes som forslag til endringer i plan- og bygningsloven med sikte på at de kan tre i kraft samtidig med denne, dvs. sommeren 1986.

En oversikt over høringsinstansene samt 2 eksemplarer av nevnte NOU 1985:13 følger vedlagt.

Vi ber om at eventuell uttalelse blir sendt innen 15. oktober 1985 til Kommunal- og arbeidsdepartementet, Bolig- og bygningsavdelingen, postboks 8112 Dep., 0032 Oslo 1. Rundskrivet og utredningen bes gjort kjent for berørte instanser og etatsjefer. Vi ber særlig kommunene om å underrette bygningsmyndighetene i kommunen.

Nærmere opplysninger fås ved henvendelse til Kommunal- og arbeidsdepartementet, Bolig- og bygningsavdelingen, tlf. (02)202270, linje 133 eller 136.

Med hilsen

Jan Kristiansen (e.f.)

Ole Molnes

VEDLEGG

HØRINGSINSTANSER - NOU 1985.13. FORENKLINGER I BYGNINGSLOVEN M.V. III

Departementene
Fylkesmennene
Fylkeskommunene

KOMMUNER:

Agdenes kommune, 7370 SELBEKKEN
Alstahaug kommune, P.b. 22, 8801 SANDNESSJØEN
Alta kommune, 9510 ELVEBAKKEN
Arendal kommune, P.b. 10, 4801 ARENDAL
Asker kommune, Rådhuset, 1370 ASKER
Bamble kommune, 3971 LANGESUND
Bergen kommune, Bergen rådhus, 5000 BERGEN
Bodø kommune, P.b. 319, 8001 BODØ
Borre kommune, 3195 BORRE
Bærum kommune, 1300 SANDVIKA
Drammen kommune, 3000 DRAMMEN
Fitjar kommune, 5419 FITJAR
Flora kommune, P.b. 40, 6901 FLORØ
Folldal kommune, 2580 FOLLDAL
Gjerdrum kommune, 2022 GJERDRUM
Gjerstad kommune, 4980 GJERSTAD
Gjøvik kommune, Rådhuset, 2800 GJØVIK
Gran kommune, 2760 BRANDBU
Grue kommune, 2260 KIRKENÆR
Gulen kommune, 5966 EIVINDVIK
Hadsel kommune, 8450 STOKMARKNES
Halden kommune, Rådhuset, 1750 HALDEN
Hamar kommune, 2300 HAMAR
Harstad kommune, 9400 HARSTAD
Haugesund kommune, Rådhusgata 66, 5500 HAUGESUND
Hemne kommune, 7200 KYRKSÆTERØRA
Hemsedal kommune, 3560 HEMSEDAL
Hobøl kommune, 1827 HOBØL
Hole kommune, 3506 RØYSE
Hurum kommune, 3490 KLOKKARSTUA
Høylandet kommune, 7977 HØYLANDET
Hå kommune, 4360 VARHAUG
Inderøy kommune, 7670 SAKSHAUG
Kautokeino kommune, 9520 KAUTOKEINO
Kongsberg kommune, P.b. 115, 3601 KONGSBERG
Kristiansand kommune, 4600 KRISTIANSAND S.
Kristiansund kommune, Rådhuset, 6500 KRISTIANSUND N
Kvinherad kommune, 5470 ROSENDAL
Kåfjord kommune, 9070 OLDERDALEN
Lenvik kommune, 9301 FINNSNES
Lier kommune, 3400 LIER
Lillehammer kommune, 2600 LILLEHAMMER
Lindås kommune, 5100 ISDALSTØ
Meldal kommune, 7390 MELDAL
Molde kommune, P.b. 53, 6401 MOLDE
Moss kommune, P.b. 175, 1501 MOSS
Narvik kommune, 8500 NARVIK
Nedre Eiker kommune, 3050 MJØNDALEN
Nittedal kommune, 1482 NITTEDAL
Onsøy kommune, Rådhuset, 1620 GRESSVIK
Oslo kommune, Boligrådmannen, R.Amundsensgt. 4, 0161, OSLO 1

Oslo kommune, Kommunikationsrådm., Trondheimsvn. 5, 0560 OSLO 5
 Porsgrunn kommune, P.b. 128, 3901 PORSGRUNN
 Rana kommune, P.b. 173, 8601 MO
 Ringerike kommune, Rådhuset, Oslovn. 1, 3500 HØNEFOSS
 Sandefjord kommune, Postboks 293, 3201 SANDEFJORD
 Sandnes kommune, P.b. 583 Krossen, 4301 SANDNES
 Siljan kommune, 3710 SILJAN
 Sirdal kommune, 4440 TONSTAD
 Skien kommune, Rådhuset, 3700 SKIEN
 Skjeberg kommune, Rådhuset, 1740 BØRGENHAUG
 Sogndal kommune, 5800 SOGNDAL
 Sola kommune, 4050 SOLA
 Sortland kommune, P.b. 117, 8401 SORTLAND
 Stavanger kommune, 4000 STAVANGER
 Steinkjer kommune, 7700 STEINKJER
 Suldal kommune, 4230 SAND
 Sunndal kommune, P.b. 141, 6601 SUNNDALSØRA
 Tromsø kommune, 9000 TROMSØ
 Trondheim kommune, 7000 TRONDHEIM
 Tønsberg kommune, P.b. 205, 3101 TØNSBERG
 Vadsø kommune, 9801 VADSØ
 Vefsn kommune, 8650 MOSJØEN
 Vennesla kommune, 4700 VENNESLA
 Verdal kommune, 7650 VERDAL
 Vindafjord kommune, 4210 VIKEDAL
 Volda kommune, 6100 VOLDA
 Øyestad kommune, 4883 BJORBEKK
 Øystre Slidre kommune, 2940 HEGGENES
 Ålesund kommune, Rådhuset, 6000 ÅLESUND
 Årdal kommune, 5875 ÅRDALSTANGEN

INSTITUSJONER, ORGANISASJONER OG BEDRIFTER ETC.:

A/S Byggtjeneste, Haakon VII's gt. 2, 0161 OSLO 1
 Arkitekthøgskolen i Oslo, St. Olavsgt. 4, 0130 OSLO 1
 Barneombudet, P.b. 4321 Torshov, 0401 OSLO 4
 Berntsen & Boe A/S, Prof. Dahls gt. 8, 0355 OSLO 3
 Block Watne A/S, P.b. 38, 4301 SANDNES
 Brødrene Hetland A/S, 4300 SANDNES
 Bygg- og Tømmermestrenes Forening, St. Olavsgt. 23, 0166 OSLO 1
 Byggefagrådet, Københavns gt. 10, 0566 OSLO 5
 Byggherreforeningen, Ø. Slottsgt. 18/20, 0157 OSLO 1
 Den Norske Advokatforening, Kongensgt. 6, 0153 OSLO 1
 Den Norske Stats Husbank, P.b. 5130, Majorstua, 0302 OSLO 3
 Direktoratet for arbeidstilsynet, P.b. 8103 Dep, 0032 OSLO 1
 Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern, P.b. 355, 3101 TØNSBERG
 Direktoratet for sivilt beredskap, P.b. 8136 Dep, 0033 OSLO 1
 Entreprenørenes Landssammenslutning, Holtegt. 26, 0355 OSLO 3
 Forbrukerrådet, Ringeriksv. 7, 1300 SANDVIKA
 F. Selmer A/S, Fredrik Selmers vei 2, 0663 OSLO 6
 Furuholmen A/S, Fr. Nansens vei 19, 0369 OSLO 3
 Landsorganisasjonen i Norge (LO), Youngsgt. 11, 0181 OSLO 1
 Maskinentreprenørenes Forbund, Fred Olsensgt. 3, 0152 OSLO 1
 Mesterhus Norge A/L, P.b. 6579, St. Olavs pl., 0130 OSLO 1
 Moelven Brug A/S, 2390 MOELV
 Norges Byggforskningsinst., Foskningsvn. 3B, 0371 OSLO 3
 Norges Byggmesterforbund, St. Olavsgt. 23, 0166 OSLO 1
 Norges Byggstandardiseringsråd, Københavns gt. 10, 0566 OSLO 5
 Norges Forsikringsforbund, Hansteensgt. 2, 0253 OSLO 2
 Norges Handikapforbund, Nils Hansens vei 2, 0667 OSLO 6
 Norges Håndverkerforbund, Rosenkranzgt. 7, 0158 OSLO 1
 Norges Industriforbund, Drammensvn. 40, 0255 OSLO 2

Norges Ingeniørsorganisasjon (NITO), Prof. Dahls gt. 18, 0353 OSLO 3
 Norges Kommunalbank, N. Volls gt. 11, 0158 OSLO 1
 Norges Landbrukshøgskole, P.b. 15, 1432 ÅS-NLH
 Norges Praktiserende Arkitekter, Gustav Vigelandsv. 1, 0274 OSLO 2
 Norges Standardiseringsforbund, Hegdehaugsvn. 31, 0352 OSLO 3
 Norges Statsbaner, Storgt. 33, 0184 OSLO 1
 Norges Tekniske Høgskole, 7034 TRONDHEIM - NTH.
 Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen, Middelthunsgt. 29, 0368 OSLO 3
 Norsk Arbeidsgiverforening, Kr. Augusts gt. 23, 0164 OSLO 1
 Norsk Brannvern Forening, P.b. 6703 St. Olavs pl., 0130 OSLO 3
 Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund, Henrik Ibsensgt. 7, 0179 OSLO 1
 Norsk institutt for by- og regionforskning, Nycov. 1, 0485 OSLO 4
 Norsk Kommunalteknisk Forening, Haakon VII's gt. 9, 0161 OSLO 1
 Norsk Kommuneforbund, Roald Amundsensgt. 6, 0161 OSLO 1
 Norske Arkitekters Landsforbund, Josefinesgt. 34, 0351 OSLO 3
 Norske Boligbyggelags Landsforbund (NBBL), Trondheimsvn. 84/86,
 0565 OSLO 5
 Norske Kommuners Sentralforbund, Haakon VII's gt. 9, 0161 OSLO 1
 Norske Rørleggerbedrifters Landsforening, Haslevangen 45 C, 0580 OSLO 2
 Norske Sivilingeniørers Forening (NIF), Kronprinsensgt. 17, 0251 OSLO 2
 Oslo Bolig og Sparelag, Hammersborg torg 1, 0179 OSLO 1
 Oslo og omegn huseierforening, Bygdø alle 17, 0262 OSLO 2
 Riksantikvaren, Bygning 18, Akershus festning, Oslo ml. Oslo 1
 Rådgivende Ingeniørers Forening, Akersgt. 35, 0158 OSLO 1
 Selvaag-bygg, P.b. 100 Vindern, OSLO 3
 Statens bygge- og eiendomsdirektorat, P.b. 8106, Dep. 0032 OSLO 1
 Statens bygningstekniske etat, P.b. 498 Sentrum, 0105 OSLO 1
 Stortingets ombudsmann for forvaltningen, P.b. 8028 Dep. OSLO 1
 Trehusindustriens Landsforbund, Drammensvn. 40, 0255 OSLO 2
 Universitetet i Bergen, inst. for offentlig rett, Allegt. 34, 5000 BERGEN
 Vegdirektoratet, P.b. 6390 Etterstad, 0604 OSLO 6

De som ønsker flere eksemplar av NOU
 1985:13 eller NOU 1985:4, kan bestille
 disse hos Universitetsforlaget,
 Postboks 8134 Dep., 0033 OSLO 1.